

Δονούμενη Αντιγόνη

Η «Αντιγόνη» του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου με την ομάδα Σημείο Μηδέν στο Θέατρο Άττις - Νέος Χώρος

Δημήτρης Τσατσούλης

11/12/2019

Στην πρώτη του αναμέτρηση με την αρχαία τραγωδία, ο Σάββας Στρούμπος κάνει περισσότερο από ποτέ άλλοτε αισθητή τη θεατρική καταγωγή του από τον δάσκαλό του, τον Θεόδωρο Τερζόπουλο.

Στις έως τώρα σκηνοθεσίες του σε έργα του διεθνούς ρεπερτορίου, καθιστώντας εμφανή τη Μέθοδο Τερζόπουλου, κατέθετε ταυτόχρονα τη διαρκώς εξελισσόμενη προσωπική του ταυτότητα τόσο ως προς τα υποκριτικά στοιχεία και τη φωνητική εκμετάλλευση των ηθοποιών του όσο και ως προς τη διευθέτηση του σκηνικού χώρου, τον τρόπο ανέλιξης της δράσης.

Στην αναμέτρησή του με την «Αντιγόνη» του Σοφοκλή είχε ένα μεγάλο εφόδιο: την εκπληκτική μετάφραση του Δημήτρη Δημητριάδη, ο οποίος γνωρίζει όσο κανείς άλλος να εκμεταλλεύεται τον γλωσσικό συνθετικό πλούτο της νεοελληνικής και να δημιουργεί λέξεις που και μόνη η σωστή εκφορά τους απαιτεί βύθιση στα ενδότερα στρώματα του ηθοποιού, ώστε όταν εκφερθεί να δημιουργεί φωνητική και σωματική έκρηξη.

Ο Στρούμπος έχει δημιουργήσει μια ομάδα της οποίας τα βασικά στελέχη διαθέτουν όλη την κατάλληλη εκπαίδευση αλλά και δυναμική για να προκαλέσουν ερμηνευτικές εκρήξεις πάνω στη σκηνή. Η ομάδα, ως σύνολο, με τη γεωμετρημένη της κινησιολογία, τη χρήση παραγλωσσικών σημείων και φωνητικών που συνδυάζονταν ή αναδύονταν μέσα από την ομολογουμένως ενδιαφέρουσα μουσική του Λεωνίδα Μαριδάκη, λειτούργησε ως ένα άψογα οργανωμένο σύνολο, ειδικά στα χορικά ή και συνοδεύοντας φωνητικά το εκάστοτε δραματικό πρόσωπο που διαχωριζόταν από το σώμα της.

Η δραματουργική ανάγνωση του Στρούμπου, ακολουθώντας την παραδοσιακή προσέγγιση του έργου, κρατά εμφανώς σε δεύτερο επίπεδο τον Κρέοντα, αναδεικνύοντας την Αντιγόνη σε κινητήρια δύναμη της τραγωδίας αλλά και σε μνημείο αγωνιστικότητας και εξέγερσης απέναντι σε κάθε εξουσία. Η Έβελυν Ασουάντ, στην οποία ανατίθεται ο ρόλος της Αντιγόνης, μετατρέπεται έτσι σε ένα διαρκώς παλλόμενο σώμα με καταπληκτικές φωνητικές δυνατότητες που απογειώνονται στα τραγουδιστικά μέρη των μονολόγων της, αποδεικνύοντας ότι διαθέτει πράγματι πρωταγωνιστική στόφα. Απέναντί της, ο Κρέων του Κωνσταντίνου Γώγουλου φαίνεται εξ αρχής να έχει παραιτηθεί του όποιου δίκαιου πρεσβεύει και θα αιτιολογούσε τις πράξεις του, καθώς και υποκριτικά διεξάγει έναν αγώνα άνισο.

Η Έλλη Ιγγλίζ, ως κορυφαία αλλά και ως Τειρεσίας, αποτελεί υποκριτικά το αντίπαλον δέος της Αντιγόνης-Ασουάντ, καθώς και αυτή διαθέτει με τη βαθιά φωνή της πλείστες δυνατότητες που ξετυλίγει σταδιακά, για να φτάσει, ως Τειρεσίας, σε ερμηνευτική απογείωση. Δίπλα τους, στέκει με γερά εφόδια, η πολλά υποσχόμενη ως Ισμήνη (και Αγγελιαφόρος) Ανδρομάχη Φουντουλίδου.

Ενδιαφέρουσα, παρά το συριστικό της εκφοράς του, ως ερμηνεία στον ρόλο του Αίμονα ο Γιάννης Γιαραμαζίδης. Την ομάδα συμπληρώνουν θετικά η Ρόζυ Μονάκη (Ευρυδίκη) και ο Στέλιος Θεοδώρου-Γκλίναβος (Φύλακας και Εξάγγελος).

Η δύναμη της παράστασης, ωστόσο, πέραν της ερμηνείας της Ασουάντ, βρίσκεται στην άρτια οργάνωση και εκτέλεση των συλλογικών εικόνων όπου όλα τα μέλη λειτούργησαν με ακρίβεια τόσο κινησιολογική όσο και φωνητική.

Ο χώρος και οι επιμέρους δράσεις φωτίστηκαν, όπως πάντα, εύστοχα από τον Κωνσταντίνο Μπεθάνη. Τη διαμόρφωση χώρου και τα κοστούμια επιμελήθηκε ο σκηνοθέτης. Ο γυμνός κορμός στους άνδρες και το μαύρο χρώμα στα ομοιόμορφα σε όλους παντελόνια όπως και στα μπλουζάκια των γυναικών ή στο δερμάτινο μπουφάν του Κρέοντα παρέπεμπε για ακόμη μια φορά στην αισθητική των παραστάσεων του Τερζόπουλου και, ίσως, παρά τη σκηνική του λειτουργικότητα, θα μπορούσε να αποφευχθεί με την επιλογή ενός άλλου χρώματος ή χρωμάτων, καθώς, πέραν του Τερζόπουλου, ο οποίος σε παλαιότερες παραστάσεις του το

χρησιμοποίησε εμβληματικά, παραπέμπει σε πρόβες νεανικών θιάσων και εξετάσεις δραματικών σχολών. Πιστεύω ότι ο Σάββας Στρούμπος θα μπορούσε, με την επιλογή άλλου χρώματος στα κοστούμια του, να δηλώσει, σε ένα θέαμα διαποτισμένο από τη Μέθοδο Τερζόπουλου, τη δική του διαφοροποίηση και αισθητική πρόταση πάνω στην αρχαία τραγωδία.

Οι παρατηρήσεις αυτές δεν μειώνουν φυσικά την αρτιότητα της δικής του παράστασης, τη σκληρή σκηνοθετική δουλειά που έχει προηγηθεί και το υποκριτικό επίτευγμα των ηθοποιών του, αλλά αντίθετα αποβλέπουν στην καλύτερη ανάδειξη της όλης σκηνικής κατάθεσης. Οι φωτογραφίες είναι της Αντωνίας Κάντα.